

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

комерційних неприбуткових підприємств, тобто фактично перейшли на госпрозрахункові ринкові відносини. На превеликий жаль на складні часи медичної реформи нашарувалась пандемія covid-19. Колективом університету коронавірусна пандемія сприйнята не як проблема, а як виклик. Тому здійснено швидкий перехід на змішану форму навчання, а предмет «Сестринська практика» інтегровано в навчальний план шостого семестру. Основною метою вивчення цього предмету є оволодіння практичними навичками медичної сестри терапевтичного, хірургічного, педіатричного відділень та робота у профільних відділеннях лікарні, що стало не можливим в умовах карантину. Модераторами кафедри були створені команди, які відповідали академічним групам студентів на платформі MS Teams. Для підготовки до онлайн занять студенти використовували навчально-методичні матеріали: підручники, навчальні посібники, збірники тестів і ситуаційних задач, методичні рекомендації для самостійної роботи студентів.

Розгляд теоретичних питань було організовано за допомогою онлайн занять згідно розкладу для кожної академічної групи. Контроль вхідного рівня знань проводився шляхом опитування та вирішення ситуаційних задач, контроль вихідного рівня знань здійснювався за допомогою тестування студентів наприкінці заняття. Але дистанційне навчання в повній мірі не може забезпечити засвоєння саме практичного аспекту дисципліни. Тому практичну частину предмету було організовано у VIII семестрі з дотриманням усіх санітарних заходів та соціальної дистанції.

Для демонстрації і відпрацювання практичних навичок студенти були поділені на групи по 5-6 осіб. На базі кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, променевої діагностики та променевої терапії відбувалося відпрацювання терапевтичних навичок: вимірювання артеріального тиску та дослідження пульсу, виконання підшкірних, внутрішньом'язових та внутрішньовенних ін'єкцій та вливань, проведення серцево-легеневої реанімації, виконання клізм, промивання шлунку та дуоденальне зондування. В такий спосіб було створено 4 навчальні кімнати з відповідними муляжами та манекенами. Аналогічним чином були організовані станції для демонстрації та відпрацювання основних маніпуляцій медичної сестри хірургічного та педіатричного стаціонарів під контролем викладачів відповідних кафедр. Впродовж одного заняття академічна група проходила навчання на двох станціях і наступного дня ще на двох. Така організація забезпечила засвоєння та відпрацювання студентами основних практичних навичок з трьох розділів «Сестринської практики» за 2 дні.

Висновки. Отже, оволодіння практичними навичками медичної сестри за допомогою муляжів та манекенів є сучасною відповіддю на виклики сьогодення та передумовою поліпшення якості надання вищої медичної освіти при змішаному навчанні. Ми пропонуємо і в подальшому застосовувати відпрацювання основних маніпуляцій з сестринської практики за даною схемою.

ДОСВІД РОБОТИ КАФЕДРИ ПРОПЕДЕВТИКИ ДИТЯЧИХ ХВОРОБ ПІД ЧАС ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Іванько О. Г., Пацера М. В., Скрипникова Я. С., Товма А. В.

Ключові слова: дистанційне навчання, практичні навички, медичний університет, платформа MS Teams.

Стрімко розпочате дистанційне навчання у медичному університеті на початку пандемії COVID - 19 у березні 2020 року продовжує набувати розвитку. Відбувається значна зміна підходів у викладанні та навчанні студентів-медиків. Водночас викладачі і студенти визначають цілу низку проблем в опануванні професійними компетенціями. Наприклад, студентська академічна недоброчесність за останній рік зросла за рахунок використання підказок та запозичень за допомогою використання електронних гаджетів та інтернету. Іншими особливостями навчання студентів є те, що вони майже втратили можливість оволодіти практичними навичками під керівництвом викладача та зменшилася кількість очного спілкування зі студентами.

Але ж на практичних заняттях студенти все ж мають можливість отримати індивідуальну консультацію викладача, розглянути складні питання. Викладачі рекомендують студентам сучасні підручники, відеоматеріали за темами та, що особливо важливо, методичні розробки кафедри.

З метою покращення дистанційного навчання на платформі MS Teams вважаємо доцільним збільшити кількість онлайн-дискусій зі студентами, розглядати складні питання після викладання матеріалу, обговорення клінічних випадків після перегляду тематичних відеороликів. Все це може сприяти розвитку клінічного мислення у студентів у складних умовах дистанційного навчання.

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ ВИКЛАДАННЯ У ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.

Чертов С.О.

Ключові слова: соціологічне дослідження, ефективність, змішана форма навчання.

Тривалий період карантинних обмежень, пов'язаний з пандемією COVID-19, поставив перед вищою освітою чимало викликів, але з іншого боку сприяв запровадженню змішаної форми навчання в Запорізькому державному медичному університеті. Всі учасники навчального процесу в короткий термін були змушені перебудувати традиційні форми навчання і освоювати дистанційні методи в он-лайн режимі з повною візуалізацією навчального процесу.

Курс керівництва університету, спрямований на створення бібліотеки он-лайн курсів на електронних ресурсах університету, сприяв швидкому оволодінню студентами навичок на опрацювання навчальних матеріалів в дистанційному режимі.

Важливу роль у практично-орієнтованому навчанні студентів стоматологічного профілю мало наявність в ЗДМУ з початку дистанційного навчання сучасних і добре оснащених стоматологічних тренінгових центрів, що дозволило викладачам вести заняття з демонстрацією виконання стоматологічних маніпуляцій на фантомах. Були створені навчальні відеоролики виконання основних хірургічних маніпуляцій в порожнині рота - таких як місцева анестезія, видалення зуба, шинування щелеп, ушивання лунки зуба і інші. При підготовці даного відео контенту використовувалися матеріали і фантомні моделі щелеп, придбати які можливо було в спеціалізованому інтернет-магазині, що дозволило найбільш наполегливим студентам відпрацьовувати практичні навички навіть в домашніх умовах. Розроблені відео кейси, що дозволяли оцінити ефективність методик лікування та зосередити увагу студентів на перевагах і недоліках кожної методики. Були підготовлені вебінари з найбільш актуальних питань сучасної стоматології, які супроводжувалися відео демонстрацією оперативних втручань в порожнині рота і на обличчі.

Під час проведення Хортицького стоматологічного форуму студенти мали доступ до записів доповідей, проходила пряма трансляція трьох майстер-класів провідних фахівців України та Європи з актуальних питань гнатології, парордонтології та дентальної імплантації.

Зворотний зв'язок зі студентами дозволяло виявити цілком успішне оволодіння ними навчального матеріалу і практичних навичок. Аналізуючи результати ефективності розроблених та впроваджених в навчальний процес методик змішаної форми навчання, ми можемо констатувати, що заходи, які використовують викладачі кафедри пропедевтичної та хірургічної стоматології внесли свій позитивний вклад в підвищенні рівня теоретичної підготовки та рівня опанування практичними навичками майбутнього спеціаліста. Це дозволяє говорити про успішне використання технологій он-лайн технологій з повною візуалізацією навчального процесу на платформі MS Teams у викладацькій роботі кафедр стоматологічного профілю ЗДМУ.